

Godvrugtige zangen op de voornaamste feesten

<https://hdl.handle.net/1874/36510>

GODVRUGTIGE
 ZANGEN
 OP DE
 VOORNAAMSTE
 FEESTEN.

DOOR

J. N. *anning*

TE AMSTELDAM,
 BY THEODORUS CRAJENSCHOT,
 MDCCLVI.

VERZUGTINGEN
DER
GELOVIGEN
OM DE KOMSTE
DES
ZALIGMAKERS,
DIE DE KERK OP DE ZEVEN AVON-
DEN VOOR DEN KERSAVOND
UITBOEZEMD.

I.

O Wysheid, uit God zelf geboren,
Die 't Grootal in uw weegschaal wikt,
En alles zagt en sterk beschikt;
Ail kom: wy wenschen u te horen.
Ail kom, en wil ons kragtig léren
Den weg, die na den hemel leid,
En maken onze ziel bereid
Om zig waaragtig te bekéren.

2.

O God, die Israëls volk geleidde,
 Aan Mozes in het vuur verscheen,
 Uw Wet schreeft in den harden steen,
 En 't met uw gunsten overspreidde;
 Ai! wil tot ons ook nederkomen:
 Verlos ons door uw sterke hand:
 Voer ons na het beloofde Land,
 Dat overvloedig van vreugdestromen.

3.

O Bloem uit Jesfes stam te wagten,
 Op wien de Vorsten zullen zien,
 Tot wien het Heidendom zal vliên,
 En zig door u gelukkig agten!
 O Heilbloem wil ten laatste uitspruiten:
 Laat ons beschouwen uwe kleur;
 Inademen uw zoeten geur,
 En werpen 't Slangvergift na buiten.

4.

O Gy, die zult den Schepter voeren,
 Den Sleutel dragen, die ontsluit,
 Wiens magt door niemand word gestuit,
 Wiens Ryk ook niemand kan ontroeren;
 Ai! wil, ô Magtige, verschynen:
 Verbreek de ketenen der geen',
 Die door benauwdheid en geweên
 In hun gevangenis verkwynen.

5.

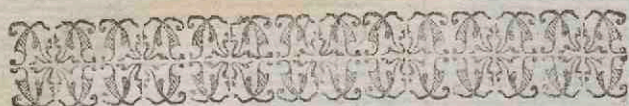
O Heilligt, dat eens op moet dagen!
 O Glans van 't eeuwigschynend Ligt!
 O Zuiv're Zon, wiens aangezigt
 Niet ongeregtigs kan verdragen!
 Ai! kom ten voorschyn uit de kinnen:
 Bestraal de genen, die ontbloot
 Van ligt, thans in het land der dood
 Beneveld zitten met de schimmen,

6.

O Vorst der volken, hun Verlangen!
 O Hoeksteen, die de harten bind
 Van Jood en Heiden, hoe verblind,
 Die zullen uwe Wet ontvangen;
 Ai! kom dan, Heiland aller menschen,
 Die zyn uit 't brosche leem gekneed:
 Uw liefde zy aan hen besteed:
 Vervul hun zugten en hun wenschen.

7.

O God, die eens met ons zult wonen,
 Wiens wetten zullen zyn betragt,
 Wiens komst het Heidendom verwagt;
 Ai! kom, en wil uw aanschyn tonen.
 Wil, ó Emmanuël, afdalen,
 Om in den nood ons by te staan,
 Te redden, die verloren gaan:
 Wil ons met uwe gunst bestralen.

HEILIGE BLYDSCHAP
OM DE
G E B O O R T E
D E S
Z A L I G M A K E R S.

Ik roep nu niet: Wilt, Heem!len, douwen,
Nog tot de wolken: Regend neêr
't Regtvaardig Zaad, den groten Heer,
Dien 't menschedom heeft gewenscht te aanschouwen.
Ik roep niet: Wil, ô aarde, splyten,
En telen ons den Heiland voort:
Die zugten zyn van ouds gehoord;
Ik moet een and'ren pligt thans kwyten.
De afgezondene Hemellingen,
Van wier getal de lugtstreek krield,
Doen my nu anders zyn bezield,
Dewyl zy niets dan blydshap zingen,
Zy galmen in der Herd'ren oren:
Verheug u, ô bedroefde mensch!
Verheug u: daar tot uwen wensch
Uw Heiland beden is geboren.

In Davids stad zult gy hem vinden;

Daar legt de Heerscher van 't Grootal,

Geboren in een open stal,

In doeken, die zyn leên omwinden.

Daar is hy, in de kribb' gelegen,

Verzeld van zyne Moedermaagd

En van den Man, die zorge draagt

Voor haar en 't Kind, van 's Hemelswegen.

Wie kan nu zugten? Wie kan vrezen?

Daar zo een tyding word gebragt,

Tot heil van 't menschelyk geslagt.

Wie moet niet blyde en vrolyk wezen?

Welaan, myn ziel, wil u dan spoeden

Na Bethlem langs 't bekende spoor:

De Herders trekken u al voor,

En laten 't vee zig zelve hoeden.

Laat varen ook alle aardfche zaken;

Laat Jezus zyn alleen betragt,

Uw fchat en rykdom zyn geägt;

Laat nu uw hart door liefde blaken.

Zyt welkom, ó myn Zaligmaker!

Ik zie myn' God hier in de wieg:

Ik weet dat ik my niet bedrieg:

Vertrekt, ó Jood, en Godverzaker!

Vertrekt van hier, gy domme zinnen!

De Prophetien zyn vervuld.

Dit Kind komt om myn zondenschuld

Te boeten, en wil dus beginnen.

't Verkleint zig om myn trotsgheden,
 't Verlaagt zig om myn hoog gemoed,
 Waardoor ik, schoon een flegte bloed,
 Geëerd wil zyn en aanbeden.

't Versmaad de koninglyke Hoven
 En lustpaleizen met hun pragt,
 Om 't vuur van ydelheid met kragt
 In aller harten uit te doven.

't Heeft voor geboorteplaats verkoren
 Een open grot en bergspelonk,
 Die van den drek der dieren stonk,
 Om ongeägt te zyn geboren;
 Om onze grootsheid te betalen;
 Te doemen den verkeerden geeft,
 Waardoor de sterveling zig leeft

Lusthuizen en versierde zalen.

't Is gantsch berooid en arm gekomen,
 En 't heeft al 't stonk'rend goud verzaakt,
 Waarvan de mensch zyn' afgod maakt,
 Als 't hart daardoor word ingenomen.

Wat wond'ren moet ik hier aanschouwen?
 Ik zie den God van eeuwigheid,
 Een Kind, dat, zonder onderscheid
 Als wy, moet zyne leën ontvouwen.

'k Zie hem, die alles heeft geschapen,
 Die 't Grootal op zyn' vinger draagt,
 En alles werkt wat hem behaagd,
 In 's Moeders schoot en ernen slapen.

Ik zie den Heer der Heierscharen,
Om wien het Eng'lendom steeds juicht,

Voor wien de gantsche wereld buigt,
Zig met de kleine kind'ren paren.

Ik zie hem 's Moeders borsten zuigen,

Die allen schepzel, dat 'er leefd,
Het onderhoud en voedzel geeft,
Als 't redenligt ons doct getuigen.

Ik zie hem, die van boven donderd,

En 't blixem-vuur op de aard' verspreid,
Een Wigtje, dat nu lacht, dan schreid.

Wie moet niet staan met my verwonderd?

Met wat een eerbied moet ik knielen

Voor dit almachtig Wonderkind?

Hoe moet het zyn van my bemind,

Dat niets zoekt dan het heil der zielen?

O godlyk Kind! ô Heer der heeren!

Wil my met lachjes van genaê,

Terwyl 'k op U myne ogen sla,

Verblyden en uw oog toekeeren.

Verryk my met een' schat van gaven:

Beheersch met awe liefd' myn hart:

Vertroost my in myn' druk en finart,

En voer my na de Hemelhaven.

HEILIGE VERWONDERING
OVER HET
G E H E I M
D E R
BESNYDENISSE
VAN DEN
ZALIGMAKER.

Wat doet my deez' vertoning denken?
Wat openbaard ze aan myn gezigt?
Een jong en eerstgeboren Wigt,
Dat my zyn heilig bloed komt schenken.
Een Kind, des werelds groot Verlangen,
Het heilig en onschuldig Lam,
Geboren uit Vorst Juda's Stam,
En van een Moedermaagd ontvangen.
Een Kind, maar ware God te zamen,
Die aan het menschdom wetten zet;
Hoe kan het snymes van de Wet
Voor zo een godd'lyk Zaad betamen?
O heilig Kind! gy doet bemerken,
Dat gy, schoon van den wetdwang vry,
U dus vernederd hebt om my,
En om myn heilstand uit te werken.

Gy hebt dit mynes willen lyden, als zeld'zams
 En bluffchen dus den fellen brand,
 Waardoor myn vleefch word aangerand,
 En ik myn brosheid voel befryden.
 Gy hebt die pynen willen voelen,
 En boeten de begeerlykheên,
 Waardoor myn ziel heeft veel geleên,
 En die ik nog befpeur te woelen.
 Gy hebt U voor de Wet gebogen,
 Hoewel aan gene wet verpligt,
 Opdat gy: Alles is verrigt,
 Zoud zeggen, toen gy floot uwe oogen,
 En om den fterveling te léren,
 Hoe 's Heeren wil moet zyn betragt,
 En met gehoorzaamheid volbragt,
 Van allen, die hun heil begéren.
 O godd'lyk Kind! dat U vernederd,
 En wilt dat men uw vleefch befnyd,
 Geef my, als 't vleefch den geest befryd,
 Genaê, die myne kragt verméderd.
 Als ik U, Jezus, zie befnyden,
 Dan denke ik aan het pynlyk uur,
 Wanneer uw blakend liefdevuur
 U al uw bloed heeft doen ontglyden.
 Dewyl hier de eerfte dropp'len vloeien
 Van dat oneindig dierbaar Bloed,
 't Geen alle smetten waffchen moet,
 En alle zielen moet besproeien.

Des zie 'k hier als een beek ontspringen,
 Die volgen zal een Oceaan,
 Als men de Steenrots hard zal slaan,
 Tot drenking van de stervelingen.
 O godd'lyk Bloed, wil my besprengen:
 Maak myne dorre ziel bequaam
 Om iets ter eere van Gods naam,
 Om goede vrugten voort te brengen.
 Wil, Heiland, dezen dag besneden,
 Besnyden den bedorven mensch,
 En maken, dat ik naar myn wensch,
 Bedwing 't geweld der snode leden.
 Doe my naar 's Hemels wetten leven,
 Steeds kruiffen 't wederspannig vleesch,
 En wand'len in des Heeren vreez',
 Om eens met U om hoog te streven.

HEILIGE DANKBAARHEID
OM DE
OPENBARINGE
DES
ZALIGMAKERS
AAN DE
HEIDENEN.

Wilt, Heidenen, van vreugde opspringen,
En agt het heden uwen plicht,
Te juichen om 't verschenen licht:
Wilt aan den Heer uw danklied zingen.
Gy waart, eilaas! zeer diep gezeten
In 't land der duisternisse en dood,
Van het waaragtig licht ontbloot,
En van den Hemel als vergeten.
Die u het leven had gegeven,
En u zyn beeld had ingeprent,
Was by u vreemd en onbekend:
Gy wierd als beesten voortgedreven.

Gy waart door blindheid dus bevangen,
 Dat gy de suode Goôn naliept,
 En hen om heil en bystand riept,
 Van wie gy nietwets kond erlangen.
 Gy eerden hout en steen als Goden,
 Gy badt de zon en sterren aan,
 Planeten, nieuwe en volle maan,
 Ja 't schezpel, dat u had van noden,
 Gy, dus verzakend' 't Opperwezen,
 En op de afgodery verzot,
 Had tot uw straf en ceuwig lot,
 Niets minder dan een hell' te vrezen.
 Gy zoud gewis ten afgrond dalen,
 Indien gy blind bleeft als voorheen,
 U niet genadelyk verscheen
 De Zon der waarheid met haar stralen.
 Deez' Zon is voor u opgerezen:
 Voor u, gelukkig Heidendom:
 Daarom blyft nu niet langer stom:
 Gods goedheid zy door u geprezen.
 De Wyzen komen thans van verre:
 Zy zoeken het vergodlykt Kind,
 't Geen 's Moeders hand in doeken wind,
 En vinden 't door 't gelei der Sterre.
 Zy zyn in 't huis, daar 't lag, getreden;
 Zy vallen voor zyn voeten neêr,
 Aanbidden 't als hunn' Opperheer,
 Wis waardig te zyn angebeden.

Zy oop'nen hunne beurs en schatten:
 Zy off'ren mirrhe, wierook, goud,
 Drie gaven, die, als men ze ontvouwd,
 Geen klein geheim in zig bevatten.
 De wierook schilderd, als door verven,
 De Godheid van dit teder Kind;
 't Goud, dat het voerd een hoogst bewind;
 De mirrhe, dat het eens zal sterven,
 Deez' Wyzen zyn onze eerstelingen,
 Geroepen door een Hemelkragt,
 Die hen tot den Messias bragt,
 Van wien zy 't ware licht ontvingen.
 Na hen is 't Heidendom by troepen,
 Door 't heilzaam Evangelivoord,
 't Geen allerwegen wierd gehoord,
 Ook uit de duisternis geroepen.
 Wy hebben dit geluk genoten:
 Wy zyn door 't ware licht bestraald,
 't Geen nog aan vele volken faald,
 Wier ogen blyven toegesloten.
 Wil, ó myn ziel, u dankbaar tonen
 Aan God voor het verleende licht;
 En weet, dat u van dezen pligt
 Niets vryen kan of nu verschonen.
 Laat u der Wyzen voorbeeld nopen:
 Val ook voor Jezus voeten neêr,
 Aanbid hem als uw' God en Heer,
 En doe voor hem uw schatkist open.

Wil hem uw liefdegoud opdragen,
Den wierook off'ren van 't gebed;
En mirrhe, die 't bederf belet,
Of door versterving hem behagen.
Wil met die gaven Jezus eren,
Myn ziel, uw gantsche leven lang;
Gá voortaan niet uw ouden gang,
Met tot de wereld weêr te keren.
Thans is u 't heilig licht verschenen:
Volg dit door alle uw zeden op:
Haat alle duisternis: verschop
Al 't ydele, bemind voorhenen.
Heb Jezus als uw baak voor ogen:
Treed zyne paên en wegen na:
Dan zult gy ook door zyn genaê
In 't zalig licht zyn opgetogen.

HEILIGE VERRUKKING
OVER DE
K R U I S D O O D
D E S
Z A L I G M A K E R S.

W At treurspel moet ik hier aanschouwen,
Waar aan de zon haar licht onttrekt,
Dat schuddingen der aard' verwekt?
Mag ik myne ogen wel betrouwen?
Wie is 't, dien 'k hier zie schandig sterven?
Wie is 't, om wien de zon zelf treurt,
Om wien de harde steenrots scheurt?
Wie is 't, die dus wil 't leven derven?
Hy schynt het hoofd der moordenaren,
Dewyl hy in het midden hangt,
En nevens hen de straffe ontvangt,
Als of zy van één bende waren.
Gy zoud, myn ziel, te spoorloos dwalen,
Zo gy u op uw oog verliet;
En dien gy aldus sterven ziet,
Dagt eigen schuldstraff' te betalen.

Dien gy befchouwd aan 't hout geklonken,
 Is Gods aanbiddelyke Zoon,
 De deelgenoot van 's Vaders troon,
 Uit liefde tot den menfch gefchonken.
 Deze is 't, toen 't menfchdom had gezondigd,
 En 't zielvergif was wyd verspreid,
 Die als Verlosser wierd voorzeid,
 Als 't Vrouwe zaad ons aangekondigd,
 Dat zoud 't ferpenten hoofd vertreden,
 Terwyl 't in zyne hielen beet,
 En 't vleefch de felfte fmert aandeed,
 Die oit een fterv'ling heeft geleden.
 't Is deez', verbeeld door veel figuren:
 Door Izak, die den houtlaft draagt,
 En die, als 't Abraham behaagd,
 Wil 't opgeheven zwaard verduren:
 Door de metalen flang, verheven
 Voor hen, die van de flang gewond,
 Door 't aanzien wierden weêr gezond,
 En van de dood ontvongen 't leven:
 Door 't Paafchlam, dat van de Ifrelieten
 Geflagt wierd in Egyptenland,
 Toen zy ontvloten Faroos hand,
 En hunne flaverny verlieten:
 Door duizenden van makke dieren
 Geflagt door hen van jaar tot jaar,
 Verteerd op 't brand- of zoen-altaar,
 Van fchape, bokken, kalv'ren, ftieren:

Dog 't waren kragteloze verven,
 Slagtoffers, onbequaam van 't quaad
 By God, wiens hoogheid was vermaad,
 De schuldvergifnis te verwerven.
 Zy konden wel de zonden tonen,
 En dat daarvoor moest zyn voldaan,
 Maar noit den schuldigen ontflaan,
 Die zynen God bestond te honen.
 Daar moest een ander Offer komen,
 Gantsch dierbaar, heilig, onbevlekt,
 Dat tot Gods welbehagen strekt,
 Waardoor Gods hart word ingenomen,
 Dat zyn verholgenheid bevredigd,
 Betaald voor alle gruweldaên,
 Waarmeê de mensch is overlaên,
 En 't snode hart hierdoor geleidg.
 Dit Offer zie 'k hier opgedragen:
 Dit Offer is 't waaragtig Lam,
 Dat onze misdaên op zig nam,
 En eeuwig Gode zal behagen.
 Dit heilig Lam laat zig hier doden:
 Het kruishout word het zoenaltaar:
 Zyn eigen wille is de Offeraar:
 't Word voor de zonden aangeboden.
 't Is 't Lam, dat naar de Profeetzyen
 Zagtmoedig en geheel bereid
 Ter slagbank eens zou zyn geleid,
 De dood voor alle menschen lyên.

't Wil door deez' dood vol schande boeten

Alle onser, door ons aangedaan

Gods Majesteit, en ondergaan

De smaadheid, die wy lyden moeten.

't Wil door zyn smerten afbetalen

De schuld van onze dartelheên,

Als wy Gods wetten overtreên

Door 't hart in wellust op te halen.

Doe dan, myn ziel, 't geloofsoog open:

Bezef, wie hier aan 't kruisbout hangt,

Door oneer en door pyn geprangd,

Om u den heilstand te doen hopen.

Bezef de grootheid uwer zonden,

Waarvoor geen offer was gewyd

Als dit, om eens te zyn bevryd

En van uw ketenen ontbonden.

Bezef, en sta gantsch opgetogen,

Hoe God de wereld heeft bemind,

Dat hy zyn Zoon en heilig Kind

Laat slagten zonder mededogen.

Zie, hoe, om slaven vry te kopen,

Gods eigen Zoon ten prys verstrekt,

En naakt aan 't kruis hangt uitgerekt,

Zig latende al zyn bloed ontlopen.

Word gy, myn ziel, nog niet ontstoken

In wederliefde tot uw' God?

Is 't met zyn liefde niet gespot?

Hoe zal die koelheid zyn gewroken?

Zyt gy dan uit metaal geklonken?
 Of is uw hart een koude schots,
 Of is 't een harde en ruwe rots,
 Onvatbaar voor Gods minnevonken?
 Welaan, myn ziel, wil Jezus lieven,
 Ontfluit voor hem geheel uw hart,
 Laat dit gevoelig en met finart
 Door zyne liefdeschigten grieven.
 Wil voor uw' Zaligmaker leven,
 Die zig voor u geleverd heeft,
 En u 't waaragtig leven geeft:
 Wil liefde weêr voor liefde geven.
 Wil voor de snode lusten sterven,
 Hegt uwe leden ook aan 't kruis;
 Dan zult gy wis in 's Vaders huis
 Uw' rykdom en verblyfsplaats erven.

HEILIGE VREUGDEGALM
OVER DE
VERRYZENISSE
DES
ZALIGMAKERS.

GODS Kerk heeft de allergrootste reden,
Om op dit groot en plegtig feest
Te galmen in een blyden geest:
Laat ons bedryven vrolykheden!
Haar Bruid'gom, die ter dood verwezen,
De bitt're kruisdood had gesmaakt,
Wiens lichaam wierd in 't graf bewaakt,
Is op den derden dag verzezen,
De Heilzon is vlug doorgebroken
Met groten glans en heerlykheid,
En heeft de wolken ras verspreid,
Waaronder hy schein weggedoken.
Hy had de wereld overwonnen,
De dood ontwapend door zyn dood,
En heeft in 't graf, dat hem besloot,
Het nieuwe leven zelf begonnen.

Geen

Geen graftomb' kon zyn almagt stuiten :

Hy drong met zyn bezielde leên

Door de alderhardite steenrots heen,

En quam herlevende na buiten.

Toen quam een Engel nederdalen,

Die als Gods Afgezant ontfloot

Het graf, verzegeld door den Jood,

En uitschoot held're blixemstralen.

De wagers, dit aanschouwend, béven,

Door dodelyke vreez' bekneld,

En, schoon door hoog gezag gefield,

Zyn aanstonds op de vlugt gedreven.

Mits naderen de vrome vrouwen,

Met speceryen zwaar belaên,

Die, in de steengrot ingegaan,

Aldaar het ledig graf beschouwen.

Dit zagen ook twee Leerelingen,

Die, als de dag was opgeligt,

Op het ontvangen naberigt

Meê na des Heeren legplaats gingen.

Laatst zyn twee Engelen verschenen

Aan Magdaleen, die kruisheldin,

Steeds blakende van zuiv're min,

Daar zy stond aan het graf te wenen.

Haar ogen wierden haast ontsloten,

Als Jezus, die van agt'ren stond,

Haar aansprak met zyn eigen mond;

Zy wierd van blydschap overgoten.

Voort zagen hem ook de and're zielen,
 Die door hem op haar' weg ontmoet,
 En aangefproken en gegroet,
 Fluks voor zyn voeten nedervielen.
 Het hoofd van Jezus lievelingen
 Ontving 't geluk denzelven dag,
 Dat hy den Heer herlevend zag,
 Als mede die na Emmaus gingen.
 Toen 't dagligt was geheel verdwenen,
 En na 't gehouden avondmaal,
 Is Jezus in de binnezaal
 Aan de vergadering verschenen.
 Weêr na 't verloop van vier paar dagen,
 En nog verscheiden malen meer,
 Aan honderden op eenen keer,
 Die den verrezen Heiland zagen.
 Dit wonder is door zo veel blyken
 En proefbewyzen aangetoond
 Van hen, die 't hebben bygewoond,
 Dat 't ongeloof moet stom bezwyken.
 Dit wonder kon niet agterblyven:
 't Was door de Profectzy voorspeld:
 't Was dikwerf door zyn' mond vermeld:
 't Moest al zyn and're wond'ren slyven.
 't Moest 't eindlyk slot en zegel hangen
 Aan Jezus Evangelileer;
 Herstellen zynen naam en eer,
 En ons de heilhoop doen erlangen,

Dat ook ons lichaam zal verryzen
 Ten leven in den jongften dag,
 Wanneer de Regter, vol gezag,
 Zal 't eeuwig vonnis komen wyzen.
 Dit wonder moest ten voorbeeld strekken,
 En leren, hoe wy uit de dood,
 Die ons van Gods genade ontbloomt,
 Door 's Hemels kragt zyn op te wekken.
 Wil dan, myn ziel, den lofzang zingen
 Op 't wonder der verryzenis
 Des genen, die uw leven is,
 En 't leven aller ftervelingen.
 Wil voor de dood voortaan niet vrezen,
 Die al haar kragt verloren heeft,
 En voor den Overwinnaar beeft,
 Die zegepralende is verrezen.
 Wees niet befchroomd dan eens te fterven,
 En af te leggen 't loddig vleefch.
 Dit is der goddelozen vrees,
 Die 't eeuwig leven zullen derven.
 Maar gy, myn ziel, hebt niet te béven,
 Het lichaam, dat u thans bedekt,
 Zal heerlyk worden opgewekt,
 En tot de onfterfelykheid verheven.
 Dien gy ziet uit de dood ontwaken,
 Uw Jezus, zal door zyne kragt
 Uw lichaam, fchoon tot ftof gebragt,
 Verheerlykt, als het zyne, maken.

Wil op dit heerlyk leven mikken :
 Leg daartoe al uw' wandel aan :
 Dan zult gy, weder opgestaan,
 Noit voor de tweede dood verschrikken.
 Verrezen uit den staat der zonden
 In waarheid, en niet slegts in schyn:
 Weet, dat uw leven nieuw moet zyn,
 En al het oude zyn verslonden.
 Wil dan het ondermaansch verzaken,
 Steeds zoeken dat hier boven is,
 En roepen om die erfenis,
 Die u kan steeds gelukkig maken.
 Welaan, myn ziel, wil dan uwe ogen
 Steeds wenden van de wereld af;
 Agt haar uw' kerker en uw graf.
 Vlieg hoger als de sterrebogen;
 Zoek daar uw' Jezus, uw' Beminden :
 Roep hem met veel betrouwen aan,
 Dat hy u vaardig wille ontslaan,
 En van het sterfelyk deel ontbinden.

HEILIGE ZIELVERHEFFING

OVER DE

H E M E L V A A R T

D E S

Z A L I G M A K E R S .

DE zon ryst noit uit hare kinnen,
Geen vogel vliegt oit in de lugt
Zo hoog met zyne snelle vlugt,
Als dien 'k hier zie van de aarde opklimmen:
Als Jezus, van de dood verzezen,
Die toen hy veertig dagen lang
Met woorden en door ommevang
Zyn Jongeren had onderwezen,
Van de aarde is hemelwaarts gestegen
Voor der Apostelen gezigt,
Nadat hy alles had verrigt,
En hen begunstigd met zyn' zegen.
Toen zagen zy hem opwaarts trekken,
Totdat een wolk aandryven quam,
Die hem voort uit hunne ogen nam,
En voor een wagen scheen te strekken.

O Wonder aller wonderheden,
 Dat de aarde na den hemel flygt,
 Het vleesch om hoog zyn plaats verkrygt,
 Om daar te worden aangebeden!
 God had weleer een paar van vromen,
 Een' Henoeh, die de deugd beleed,
 En ook een yvrigen Profeet
 Uit deze wereld weggenomen:
 Maar niemand van de stervelingen
 Kon oit door eigen wille en kragt
 Het lichaam, dat de ziel bevragt,
 Opheffen na de sterrekringen.
 Dit wonder kon alleen bewerken,
 Wiens almagt gene palen heeft,
 Die aan de zwaarte ligtheid geeft,
 En die noit mist in zyne merken,
 Des zien wy na de hoogte varen
 Hier 'tzelve lichaam, dat weleer
 Betrad het Galileefche Meer,
 En wandelde op de vlakke baren.
 De hemel wierd met regt verkoren
 Ter rustplaats' voor dit godlyk lyf:
 Want waar kon 't anders zyn verblyf
 En woonsteê vinden naar behoren?
 Waar anders moest de Heiland wonen
 Dan in het hemelsch Vaderland,
 Daar hy aan 's Vaders regterhand
 Zig kon als eigen Zoon vertonen?

Hy moest daarheen den weg ook wyzen,
 En gaan in zyn' perfoon ons voor,
 Opdat wy, wand'lende in zyn spoor,
 Daar zouden zyn, als wy verryzen.
 Hy moest de harten opwaarts trekken
 Der genen, die hy op der aard'
 Had tot Gods kinderen gebaard,
 En hen door zyn' vooruitgang wekken.
 Hy moest voor zyne kiekens vliegen,
 En leren, daar hy opwaarts week,
 Aan hen de wisse en regte streek,
 Opdat hen niemand mogt bedriegen.
 Hy moest zig na den hemel wenden
 Om den Vertrouster, ons zo waard,
 Van daar, gelyk hy had verklaard,
 Met ryke gaven af te zenden.
 Hy wilde ons door zyn' aftogt leren,
 Aan de aarde niet te zyn gehegt:
 Maar dat ons hart moest opgereg't
 Ten hemel zyn, en daar verkéren.
 Hy moest het firmament doorboren,
 Dat voor den mensch gesloten bleef,
 Als Adam zyne fout bedreef,
 En 't regt ten ingang had verloren.
 Hy moest aldaar als Koning dragen
 Den ryksstaf en de gloriekroon,
 En van den hogen hemeltroon
 Zyn Kerk bestieren naar behagen.

Hy moest als Hoge priester brengen
 In 't hemelfch Heiligdom zyn Bloed,
 Dat alle zonden had geboet,
 Om daarmee 't menschedom te besprengen.
 Als Midd'laar moest hy daar verschynen,
 En stellen voor Gods aangezigt,
 Wat hy in 't lichaam had verrigt,
 Zyn arbeid en geleden' pynen.
 Hy moest als Winnaar zegepralen
 Met 't volk, door 't Satans juk gedrukt,
 Maar nu aan zyn geweld ontrukkt,
 En dus den eeuw'gen naam behalen;
 Een' naam, voor welken moeten buigen
 De kniën, als Gods Tolk verklaard,
 In hemel, helle, en op der aard',
 En zyne heerlykheid betuigen.
 De Aartseng'len moesten hem ontmoeten,
 Verwonderd om de Majesteit,
 Waarmee zyn hoofd was overspreid,
 En door toejuichingen begroeten.
 Des roepen zy van Sions wallen,
 Zo als zyne aankomst word gehoord:
 O Wagters, opent vlug de poort,
 Laat ketenen en slagboom vallen:
 Laat dezen Koning binnen treden,
 Voor wien de rykstroon is bereid,
 Die heerschen zal in eeuwigheid,
 En van ons worden aanbeden.

Welaa, myn ziel, wil dit bezeffen:
 Aanbid dien groten Opperheer.
 Wroet in den aardfchen drek niet meer;
 Maar wil u gantsch ten hemel heffen;
 Stier daarheen altyd uw gedagten,
 Uw zugten en uw liefdegloed,
 En wil met een opregt gemoed
 Het ondermaansche steeds veragten.
 Zweef boven alle de aardfche dingen,
 Waarin geen waar geluk bestaat.
 Uw hart kan nimmer zyn verzaad,
 Dan door 't geluk der Hemellingen.
 O Jezus, wil my derwaarts trekken,
 En zyn voortaan myn hartmagneet:
 Wil my, van 't sterff'lyk deel ontkleed,
 Met uwen luifter overdekken.
 Wil my voor uwen troon ontvangen,
 Opdat ik daar verheugd en bly
 U met een hemelfch melody
 Mag zingen lof- en dankgezangen.
 Laat my daar met uwe Ouderlingen
 Uitgalmen: Gy hebt ons verlost:
 Ons heil heeft al uw Bloed gekoft:
 En daar dien dankzang eeuwig zingen.

HEILIGE S M E K I N G
O M D E
K O M S T E
D E S
HEILIGEN GEESTS.

W Y moeten met Gods Kerk nu zingen:
Daal nederwaarts, ô Heil'ge Geest:
Daal neder op het Pinxterfeest:
Daal neder tot ons stervelingen!
Tot wien zal onze ziel zig wenden
Dan tot U, dien ons godlyk Hoofd
Met eigen monde heeft beloofd,
Na zyn vertrek te zullen zenden?
Gy zyt op dezen dag gekomen,
En hebt toen de eerste Kerk bezield,
Die zig in Salems vesten hield.
Deez' heeft uwe aankomst daar vernomen,
Als ge onder sterke windenvlagen
En in een vuur, dat helder vlamt,
Al zittende op de hoofden quant,
En allen dit verschynzel zagen.

Voort

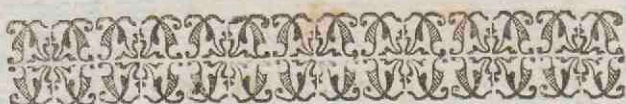

Voort zyt gy als een vrugtb're regen
 Tot in hunn' harten neergedaald:
 Hebt die met vuur en ligt bestraald,
 En meêgedeeld den mildsten zegen.
 Met uwe gaven ryk beschonken
 Was niets dat hen weêrhouden kon,
 Niets, dat hunn' moed niet overwon:
 Zy schenen aan de wereld dronken.
 Zy spraken straks veel vreemde talen
 (Als aanstonds yder heeft gehoord)
 En preekten 't Evangeliwoord
 Op markt en straten zonder dralen:
 Geen aardfche magt kon hen ontzetten:
 Geen wreedste dood was zelfs bequaam,
 Om 't prediken van Jezus naam
 Aan hen in 't minste te beletten.
 Zy vreesden voor geen regerstoelen,
 Voor kerkers nog voor moordfchavot:
 't Was hen een vreugd te zyn bespot,
 En smert om Jezus naam te voelen.
 De zwakken kregen hemelkrachten:
 De dommen wierden uitgeleerd,
 De harten aldus omgekeerd,
 Dat zy met 's werelds grootheid lachten,
 O Hemelgeest, dit zyn uw gaven:
 Gy hebt hierdoor gantfch de aarde ontroerd,
 Gy hebt dit grote werk volvoerd,
 Om 't kruisgeloof aldus te staven.

Gy deed de flegte Vifchers fpreken
 Van Gods geheimen zonder maat :
 Gy deed hen voor den hogen Raad
 Den Heilland, den Gekruiften, preken.
 Gy boogt hun hart, bewoogt hunn' tongen,
 Zodat en Griek, en Parth, en Moor
 Ter zelve tyd in 't grétig oor
 Het Evangeliwoord ontvongen.
 O Geest, die U zo overvloedig
 Op de eerfte Kerk hebt uitgefport,
 Uw magt is immers niet verkort :
 Des fincken wy U zeer ootmoedig,
 Stort in ons hart uw vuur en vonken,
 Dat het niet fchandelyks begeerd,
 Maar steeds tot God zy toegekeerd :
 Maak ons van uwe liefde dronken ;
 Leer onzen mond geen taal meer fpreken,
 Dan zulke, die tot ftigting frekk',
 En anderen tot deugd verwekk' :
 Geen leugens meer, geen loze ftreken.
 Wil onze zwakheid ook verfterken :
 Ai! maak ons vaardig en bequaam,
 Dat wy ter eere van Gods naam
 Veel goede daden mogen werken.
 Wil onze blindheid steeds verligten :
 Ai! leer ons door uw godlyk licht,
 Wat van ons steeds moet zyn verrigt
 Tot kwytinge onzer ware pligten.

Geef ons, ó Geest, de gaaf van tranen,
 Waardoor de zonde word betreurd,
 En 't zondig hart door rouw gescheurd;
 Dit past uw boetdoende onderdanen.
 Geef ons den geest tot smeekgebeden:
 (Dewyl ons leven is een stryd)
 Dat wy van 's vyands list bevryd,
 Of noit van hem zyn overtreden.
 Stort uwen balsam in de wonden,
 Die ons de Slang heeft toegebracht:
 Genees door uwe hemelkracht
 Alle onze krankheên, onze zonden.
 Ai! laat ons uwen troost verwerven,
 Wanneer we in druk en angsten zyn:
 Wees onze vreugde in alle pyn,
 En ons geluk, wanneer wy sterven.

HEILIGE BETRAGTING
OVER DE
INSTELLINGE
VAN HET
HOOGHEILIG SAKRAMENT.

W Il, ô myn ziel, eens rugwaarts treden
Tot 't geen uw Heiland heeft gewrogt,
Toen hy door Judas was verkogt,
Maar nog niet had de dood geleden.
Wil aan het grote werk gedenken,
Dat hy op 's levens laaften nagt
Uit lout're liefde heeft volbragt,
Met ons zyn Vleesch en Bloed te schenken.
Toen, met zyn Jongers aangezetten
In de bespreide en grote zaal,
Heeft hy voor 't laaft het Avondmaal
En 't Paaschlam daar met hen gegeten.
Van dezen dish eens opgerezen,
Nam hy het bekken in de hand,
Wiesch hunnen voet van 't stof en zand,
Opdat zy zuiver zouden wezen.

Toen

Toen wederom ten diſch gelegen,

Greep hy het brood en wyn daar aan,

Heeft zyn dankzeggingen gedaan,

En uitgeſproken zynen zegen.

Hy heeft 't gezegende gebroken,

En gaf 't zyn Jongers met dit woord:

DIT IS MYN LICHAAM, dat doorboord

Zal zyn en na myn dood doorſloken:

DIT IS MYN LICHAAM, wilt het eten,

Dat voor u zal geleverd zyn

Met de alderſmertelykſte pyn.

Wilt myne kruisdood nooit vergeten.

Den beker heeft hy ook genomen,

En hen gezegd: DIT IS MYN BLOED,

Dat alle ſinneten waſſchen moet:

Drinkt allen: 't zal aan 't kruis haalt ſromen:

't Zal tot vergiffenis der zonden

Gewillig worden uitgeſtort,

Wanneer myn Vleefch doornageld word:

't Zal vloeten uit myn open wonden.

Het Manna, uit de lugt geregend,

Was ſlegts een ſchaduw en figuur,

Als ook het Paafchlam, door het vuur

Gerooft, van 't gene ons hier bejegend.

Het Manna aan den Jood gegeven,

Behoedde hem niet voor de dood:

Maar dit opregt en levend Brood

Bewaart de ziel ten eeuw'gen leven.

Het Paaschlam deed den Jood betragten
 Zyn eens ontvlugte flaverny:
 Maar 't Paaschlam maakte hem niet vry;
 't Was slegts een oeff'ning der gedagten.
 Maar 't Lam, aan 't kruishout opgehangen,
 Heeft ons door zyne dood verlost,
 En 't juk van onzen hals gebost,
 Het geen ons drukte en hield gevangen.
 Als wy dit godlyk Lam dan eten,
 Zo eten wy de ware spys,
 En nuttigen den dierb'ren prys,
 Aan wien ons heil moet zyn geweten.
 O Hemel! wat al liefdevonden
 Heeft Jezus voor ons uitgedagt?
 Zyn Vleesch en Bloed, aan 't kruis geslagt,
 Geeft hy aan zyner kind'ren monden.
 Wil, ó myn ziel, voor goed bevroeden,
 Wat liefde Jezus u bewyft,
 Als hy u wonderdadig spyft,
 En met zyn Vleesch en Bloed wil voeden.
 Moet deze goedheid u niet trekken,
 En na dit Bruiloftsfeest doen gaan?
 Wat moet uw hart zyn aangedaan?
 Wat wederliefde steeds verwekken?
 Maar weet, dat gy bereid moet komen,
 Met een geloof, dat niet verwrikt:
 Met 't Bruiloftskleed gantsch opgeschikt,
 En met uw' Jezus ingenomen.

Het Heil'ge moet van heil'ge monden
 Ontvangen en gegeten zyn;
 't Is gene spys voor 't vuile zwyn,
 Nog voor de geile en boze honden.
 De Apostel heeft klaar aangekondigd,
 Wat doemstraf hy verwagten moet,
 Die aanrand 't heilig Vleesen en Bloed,
 En zig met deze daad bezondigt.
 Wil dan, myn ziel, twee klippen myden:
 Verzuim tog niet dit Hemelbrood,
 Den ryksten schat in allen nood,
 Den steun en troost in druk en lyden.
 Maar wil het noit onwaardig eten:
 Herkruis noit met den Jood Gods Zoon,
 Om niet tot uw verdienden loon
 In 't eeuwig vuur te zyn gesmeten.
 Wil dikwerf dan, myn ziel, verschynen:
 Maar altyd als een Bruid gekleed:
 Het minste smetje doe u leet.
 Laat steeds uw hart van liefde kwynen:
 Dan zult ge in Jezus, uw' Beminden,
 Uw kragt, uw heul, uw hartevreugd,
 Den aanwas in de ware deugd,
 En namaals 't heerlyk leven vinden.

HEILIGE AANDAGT

OP DE

G E B O O R T E

V A N D E N

H. JOANNES DEN DOPER.

W Ie is dit kind, deez' dag geboren,
Van zo veel wonderen verzeld,
Dat alle menschen staan versteld,
Die 't van naby of verre horen?
Wiens moeder in haar hoge jaren,
En na een lange onvrugbaarheid
Wierd van den Hemel toebereid,
Om zulk een' wonderzoon te baren.
Wiens vaders spraaklid wierd onthonden,
Toen hy zyn' zoon den agtsten dag
Naar Mozes wet besneden zag,
En stom geboet had zyne zonden.
Dit kind (myn ziel, wil niet meer vragen)
Komt, eer de Heilzon nog verschynt,
Terwyl de gantsche wereld kwynt,
Gelyk de morgensterre opdagen.

't Is door des Hemels raad bescheiden,
 Om mét zyn zeden en zyn leer,
 Voor de aankomst van den groten Heer,
 De paên en wegen te bereiden.

Dit kind zal ten Heraut versprekken:

't Zal zyn de stem van 't eeuwig Woord,
 En zyn in 't Jodenland gehoord
 Om aller harten op te wekken.

't Zal yderœen tot boete nopen:

't Zal wyzen met den vinger aan
 Gods Lam met onze schuld belaên:

't Zal hem in den Jordaanstroom dopen.

't Zal als een zon door deugden ligten:

Zo zyn door heiligheid vermaard,
 Dat niemand van een vrouw gebaard
 Oit is, die niet voor hem moet zwigten.

't Zal Israël Gods wegen leren;

Vermanen, wat moet zyn gedaan,
 En wat een yder af moet staan,
 Om zig waaragtig te bekêren.

't Zal voor de waarheid steeds getuigen:

't Zal noit de Koningen ontzien:

't Zal 't leven voor Gods wet aanbiên,
 En 't hoofd voor 't wrede strafzwaard buigen.

Neig dan, myn ziel, en hart en oren

Na 't preken van dien Boetgezant;

Want wat hy oit heeft ingeplant,

Hebt gy ook tot uw heil te horen.

Wil, om Gods gramschap ook te ontvlugten,
Zeer ernstig doen wat hy begeerd,
Uw hart zy dadelyk bekeerd,
En toon dit door vereischte vrugten.
Denk, dat de byl is opgeheven,
Of aan den wortel is gesteld,
En dat gy haast zult zyn geveld,
Zo niet verbeterd word uw leven.
Welaan, myn ziel, wil dit betragten,
En oeffenen boetvaardigheid,
Opdat gy, aldus voorbereid,
De komst van Jezus moogt verwagten.

HEILIGE OPWEKKING
OP DEN
F E E S T D A G
VAN DE
HH. APOSTELEN
PETRUS EN PAULUS.

W ie moet geen heil'ge blydſchap tonen,
Terwyl het grote feest verjaard
Der twee, die door het kruis en zwaard
Verworven hunne martelkronen?
Der twee Apostels, die uitblonken
In arbeid, yver en gezag,
Wier onvermoeidheid dag aan dag
Het kruisgeloof heeft uitgeklonken.
O Petrus! gy hebt kloek gestreden,
En uw verlochening vergoed,
Als gy voor 's Meesters naam uw bloed
Verſtort hebt, en het kruis geleden.
En gy, ó Paulus, die veel volken
Na Jezus Schaapskooi hebt geleid,
En hen met 't ware licht beſpreid,
Als een van Gods getrouwſte Tolken.

Gy

Gy hebt uw misdaad van het plagen
 En drukken van het kruisgezin
 Geboet door 't grote zielgewin,
 Dat gy alöm hebt weggedragen.
 Wil, ó myn ziel, dit spoor betreden,
 En boeten 't quaad, van u begaan,
 En alle smaad, Gode aangedaan,
 Door vasten, waken en gebeden:
 Wil 't vleesch met zyne lusten doden:
 Dat de oude mensch steeds zy gekruist:
 Dan zal, als gy van hier verhuist,
 De kroon u worden aangeboden,

HEILIGE GEHEUGENIS

AAN DE

MARTELDOOD

VAN DEN

HEILIGEN DIAKEN

LAURENTIUS.

Zoude ik uw' heldenmoed niet roemen,

O Laurens! op uw' marteldag,

* Toen 'k eerst het ligt der zonne zag;

Dan was myn naam niet waard te noemen,

* Geboren op den 10 Augustus 1689.

O Paik van Jezus Martelaren,
 Die na een noit volprezen stryd
 Zyt van der aarde en uit den tyd
 Na 't vreugderyk vroeg weggevaren!
 Aan 't woord, door Sixtus mond gesproken,
 Toen hy ter doodstraff' wierd geleid,
 En gy u toonde zo bereid,
 Is de vervulling niet ontbroken.
 Gy hebt zyn martelspoor betreden,
 Gelyk hy aan u had voorspeld;
 Maar hebt als een veel kloeker Held
 De wreedste straff', het vuur, geleden.
 Uw kuisheid, liefde en vrome wandel
 Bereidden u de martelkroon.
 Dit was de welverdiende loon
 Voor uwe deugd en trouwen handel.
 Gy hadt de Kerkelyke schatten
 Bewaard, en wyffelyk besleed,
 Waarom de dwingland norfch en wreed
 U voort om 't kruisgeloof deed vatten.
 Gy hadt, eer u wierd ingefchonken
 Deez' beker van de marteldood,
 Gegeten 't hemelfch Zielebrood,
 En 't god'lyk Bloed des Lams gedronken.
 Dit gaf aan uwe ziel de kragten,
 Dat zy de wereld overwon,
 En dat ze met veel blydschap kon
 Den wreedaard en de dood veragten.

Wie kan genoeg uw' roem verheffen,
 O kloekste Held en Martelaar,
 Getrouwe Dienaar aan 't Altaar?
 Wie kan uw loon en kroon bezeffen?
 Gy hebt op aarde een' roem bekomen,
 Die niet veroudert nog verslyt;
 Maar bloeien zal, totdat de tyd
 Door de eeuwigheid word weggenomen.
 Wat palmen en wat feestlaurieren
 Zyn u hierboven toegeschikt?
 Wat paalen aan de kroon gestikt,
 Die eeuwig zal uw hoofd versieren?
 Wil my, ó Martelaar, gedenken;
 Wil by den Heer myn voorspraak zyn,
 Dat hy me in allen druk en pyn
 Geduld en sterkte moge schenken.
 Verwerf my door uw smeekgebeden,
 Gestaaft door Jezus Bloed en naam,
 Dat ik tot alles zy bequaam,
 Wat moet gewrogt zyn en geleden.
 Gy kunt gewis zeer veel verwerven,
 Dewyl gy zyt Gods grote vriend,
 Als myne nood word aangediend,
 Het zy in leven, 't zy in sterven.
 Wil dan door uwe voorspraak maken,
 Dat God in my zyn liefde stort,
 Of dat die noit verminderd word,
 Wat zwarigheên my ook genaken:

Dat 'k steeds naar 's Hemels will' mag leven;
Om eens met u in 't lugtpaleis
De rust te smaken en den peis,
Dien ons de wereld niet kan geven.

HEILIGE OPGETOGENHEID
 OVER DE
 OPNEMING TEN HEMEL
 VAN DE
 ALDERHEILIGSTE
 MAAGD EN MOEDER GODS
 M A R I A.

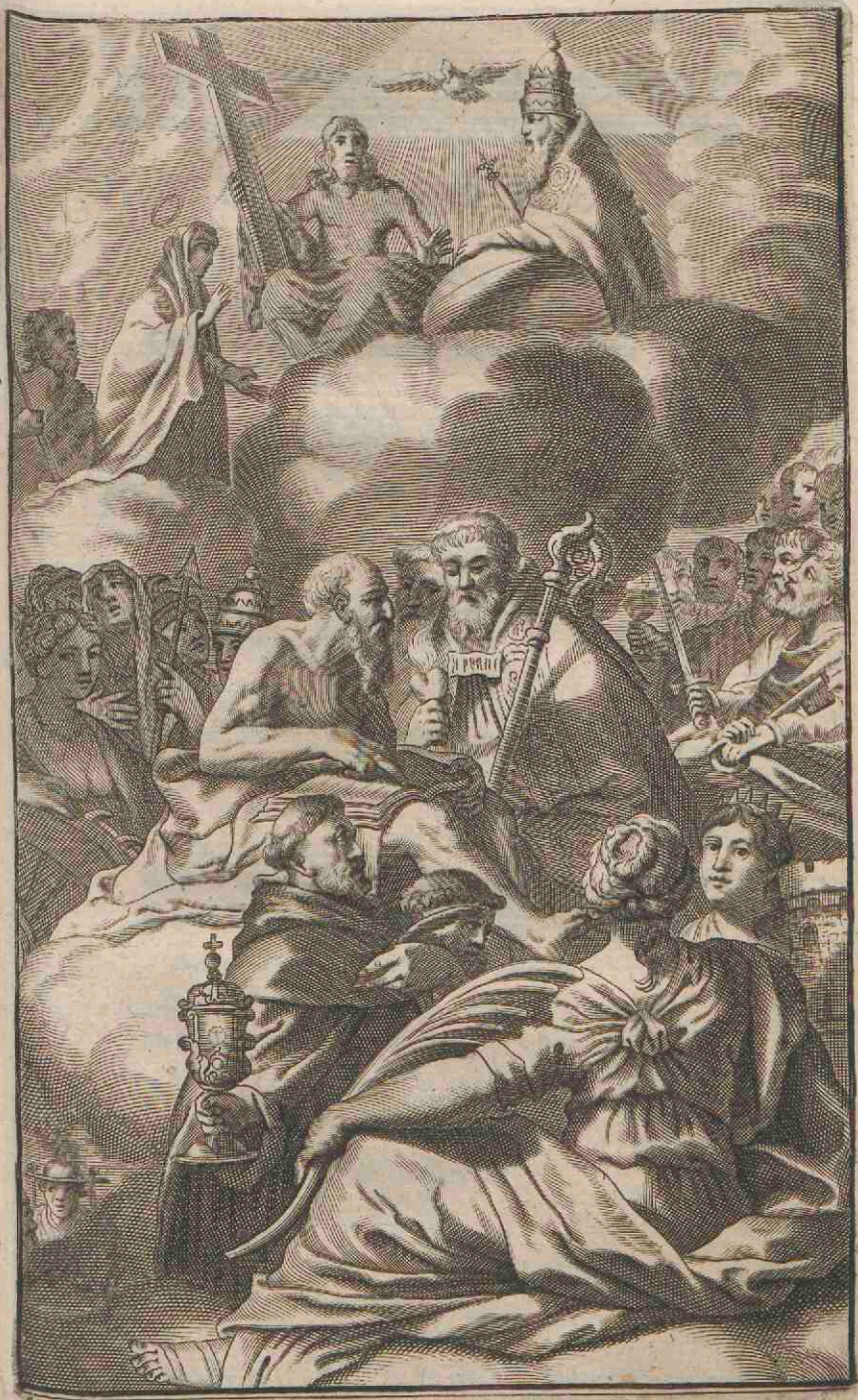
Wie zie ik hier van de aard' vertrekken,
 En na de hoogte weggevoerd,
 Met blanke paarlen ryk besnoerd,
 En met juwelen zonder vlekken?
 Wie is 't, die 'k statig op zie treden,
 Door 's Hemels kragten ondersteund,
 En die op haar' Beminden leund,
 Vervuld van veel wellustigheden?
 Wie is 't, die daar uit de woestynen,
 Geiyk een held're dageraad,
 Ja als een zonneglans opgaat,
 Om van den Hemel neêr te schynen?
 Houd op; myn ziel, met uwe vragen:
 Deez' Bruid is de beroemde Maagd,
 Die in Gods ogen heeft behaagd,
 En 's Hemels Kroon verdiend te dragen.

't Is eene uit Juda's Stam geboren,
 Uit Davids koninglyk geslagt,
 Aan wie de Aartsengel tyding bragt,
 Dat zy tot Moeder wierd verkoren:
 Dat zy zou door Gods Geest ontvangen:
 Zyn voor haar' Maagdom niet bedugt:
 Zou baren de gewenschte Vrugt,
 Den Heiland, Israëls Verlangen.
 Aldus bezwangerd negen manen,
 Heeft zy den Koning van 't Grootal
 Gebaard in eenen beestenstal,
 Dog zonder weedom, zonder tranen.
 Zy heeft hem met haar borst gezogen,
 Gekoefterd, en op 't teerst bemind,
 Als haar en als Gods eenig Kind:
 Zy is alöm met hem getogen.
 Moest zy dan ook niet opwaarts varen,
 En stygen na den hogen Troon,
 Waaröp gezeten is haar Zoon,
 Omringd van alle Hemelscharen?
 O Ja: daar moest haar plaatze erlangen
 De Heilkist van het nieuw Verbond:
 Daar moest zy na haar' afterftond
 Verwelkomd zyn met feestgezangen.
 My dunkt: myn oog ziet thans van verre
 Deez' Vrouw daar met de zon bekleed,
 Wier voet de bleke maan vertreed,
 Gekroond om 't hoofd met twalef sterren.

My dunkt: ik zie haar ter rechter zyde
 Van Jezus haren Zoon daar staan,
 Met goudborduurzel aangedaan,
 En zig in 't godlyk Licht verblyden.
 Wie moet haar heerlijkheid niet roemen,
 Die hare profeteetzy betracht,
 Dat haar het verfte nageflagt
 Zou zalig en gelukkig noemen?
 Wiens ziel word nu niet opgenomen?
 Wiens hart niet hemelwaarts verrukt,
 Schoon 't zware vleefch den geest nog drukt?
 Wie wenscht niet by de Maagd te komen?
 Ag! waren we allen opgetogen
 Om met de Hemelkoningin
 En 't uitverkoren Huisgezin
 Te treden op de sterrebogen?
 Welaan, myn ziel, verkies de wegen,
 Bewandeld door de Moedermaagd,
 Die thans de Kroon en Schepter draagt,
 Den hoogften eerftand heeft verkregen.
 Ai! wil u steeds voor God verlagen,
 Erkennen, dat ge een aardworm zyt,
 Bedwingen 't vleefch, dat u beftryd,
 Dan zult gy ook den Heer behagen.
 Wil 's werelds ydelheid verzaken,
 In het gebed geftadig zyn,
 Standvaftig onder kruis en pyn,
 En steeds tot God in liefde blaken.

Laat steeds u door Gods will' geleiden:
Wil treuren in dit tranendal,
Dan zal de Heerscher van 't Grootal
Voor u de glorikroon bereiden.
Dan zult gy met het Puik der vrouwen,
Van u zo dikwerf nu begroet,
Ja met den gantschen Hemelstoet
Gods aanschyn eeuwiglyk aanschouwen.

HEILIG GEZIGT
DER
GELUKZALIGHEID
VAN ALLE
GODS HEILIGEN.

DE Hemel word ons thans ontfloten;
Vertoont ons 't overgroot getal,
Dat daar voor eeuwig heerschen zal,
Van heil'ge blydschap overgoten.
Ik zie daar in de ontfloten Zalen,
Na welke zyde ook 't oog zig wend',
Een menigt' God alleen bekend,
Uit alle landen, volken, talen.
Ik zie daar alle Aartsvaders zweven,
Van welken God wierd ouds gediend,
Een' Abraham, Gods groten vriend,
Met vele kinderen en neven.
'k Zie daar den rei van Gods Proféten,
Die door den Hemel zyn verligt,
Wier leer en wandel heeft gestigt,
In volle blydschap aangezeten.

Ik zie daar Jezus Afgezanten,
 Die door een zuiv'ren liefdebrand
 Zyn voortgereisd van land tot land,
 Om 't Kruisgeloof alom te planten.
 Ik zie daar alle Bloedgetuigen,
 Die, voor de doodstraf onvervaard,
 Eer wilden hunnen hals voor 't zwaard,
 Dan voor de Afgoon hun kniën buigen.
 Ik zie daar Maagden, nau te tellen,
 Wier kuisheid Gode wierd gewyd,
 En die na den voltrokken fryd
 Nu overal het Lam verzellen.
 Ik zie daar allen slag van vromen,
 In hunnen rei naar rang gesteld;
 Ook die door heilig boetgeweld
 Den Hemel hebben ingenomen.
 Maar boven al zie ik daar pralen
 De ooit volroemde Moedermaagd,
 Die eene Kroon en Schepter draagt,
 En schittert vol van glorifralen.
 Moet gy, myn ziel, nu niet verlangen,
 Om uit de wereld, zo ontroerd,
 Te zyn ten Hemel opgevoerd,
 En daar met vreugd te zyn ontvangen?
 Ja zeker, dit moet gy begéren:
 Dit moet ook uw betragting zyn:
 Ja 't moet u wekken zware pyn,
 Zo lang op aarde te verkéren.

Zie toe, myn ziel, om niet te missen,
 Dat gy den regten weg verkiest,
 En door geen scepzel u verliest,
 Bedwelmd door 's werelds duisternissen.
 Sla steeds uw oog na 's Hemels kringen:
 Geef aan de wereld geen gehoor.
 Betreed het reeds bewandeld spoor
 Door 't groot getal der Hemellingen.
 Laat u door hunne deugden nopen:
 Volg hun doorlugtig voorbeeld na:
 Dan zult gy ook, door Gods genaê,
 Niet hebben te vergeeffsch gelopen.
 Dan zult gy, ook verlost van 't lyden,
 Gezuiverd van het aardfche stof,
 Met hen in 't hemelfch Sterrenhof
 U in 't volzalig Ligt verblyden.

T O E V L U G T
VAN EEN ZONDIGE ZIELE
T O T
J E Z U S C H R I S T U S
D E N G E K R U I S T E N .

O Jezus, aan het kruis gehangen!

Wil myne smekingen ontvangen:

Aanschouw my met een minzaam oog:

Neem aan myn treurig zielvertoog:

'k Ben met Gods gramschap zwaar beladen

Om myn bedrevene euvel daden:

Ik ben hier als 't onnutte kaf,

Verdienend 't vuur tot myne straf.

Ik heb bestaan myn' God te honen,

Die my zyn goedheid wilde tonen,

Als hy my 't wezen gaf en schiep,

Ja my zelfs tot zyn' Rykstroon riep.

'k Ben

'k Ben met myn hart van God gefcheiden:

Myn liefde liet zig dwaas verleiden

Door 't fchepzel, vol van ydelheid.

Dit heeft my flaverny bereid.

In wat een' afgrond moet ik fteken,

Myn God! daar 'k ben van U geweken?

Wat ftraffen heb ik niet behaald?

Eilaas! 'k heb als een fchaap gedwaald!

O God! uw goedheid kent geen palen:

Zie hier 'er een', vermoeid van 't dwalen:

Die voor 't barmhartig Oog verfchynt,

Is een, die, vol elenden, kwynt.

O Heil der wereld! Zaligmaker!

Ik ben uw beul en uw verzaker:

Ik heb door myne gruweldaën

Met deze fmarten U belaën:

Ik, ik heb U ter dood verwezen,

Ontkleed, en door het vleefch en pezen

Genageld U de hand en voet:

De hamer was myn boos gemoed.

'k Zou van myn zaligheid miftrouwen,

Indien gy my niet deed aanschouwen

Een', die vergiffenis ontvangt,

En hier aan uwe zyde hangt:

Maar deze doet myn hoop herleven,

Dat ge ook myn zonden wilt vergeven,

En fchenken zult vergiffenis,

Hoe groot en veel myn boosheid is.

Wil, Jezus, ook aan my gedenken,
 En my uw heilgenade schenken:
 Verhoor in 't midden van uw smart
 't Gesmeek van een verflagen hart.
 O Schat van goedheid, die noit mindert,
 Aan wien het geven nimmer hindert!
 Schenk gunstig van uw' overvloed;
 Verryk myn droevige arremoed'.
 De moordenaar heeft my ontnomen
 Het kleed en goed, van U bekomen:
 Ik moet thans arm en naakt vergaan,
 Zo gy my niet weêr by wilt staan.
 De moorder, die my wilt te ontbloten,
 Heeft ook veel van myn bloed vergoten,
 My zware wonden toegebracht,
 Die stinken thans van etterdragt.
 Die op de koop're Slang maar zagen,
 Ontvongen heul in hunne plagen:
 Ik lach met deze Schaduw niet,
 Daar hier myn oog de Waarheid ziet.
 O Opperärts! laat my, gewonde,
 Laat my, gezegen hier ten gronde,
 Gevoelen uwe hemelkragt,
 Die al myn wondensmart verzagt!
 Wil, Waarheid, voor geen Schaduw wyken!
 Ai! laat uw alvermogen blyken
 Aan myn ter dood gekwetste ziel,
 Terwyl ik voor U nederkniel.

Laat, Jezus, uwe ontvangen wonden,
 De baden zyn, voor my gevonden,
 Voor my, zo jammerlyk gewond,
 Zo krank, zo zwak, zo ongezond.
 Wil, goede Jezus, 't oog tog wenden
 Tot my, een' zondaar vol elenden:
 Zie neêr van uwen liefdetroon
 Op my, een afgedwaalden zoon.
 O Godlyke Aders, die hier bloeien!
 O Heilfonteinen, die steeds vloeien
 Ter zuiv'ring van 't besmeurde hart;
 Wafcht myne ziel, zo vuil, zo zwart,
 Laat uit uw doorgeboorde handen,
 Uw voeten, en uwe ingewanden
 Een droppel vloeien van dat Bloed,
 Om af te waschen myn gemoed.
 O God! ô Regter! ô Getuigen!
 Laat my wat hemeldauw inzuigen,
 Wat dauw, die langs uw kruis neêrvloeid,
 En die myn dorre ziel besproeid.
 O Jezus, by de moordenaren,
 Als of zy uw gezellen waren,
 Gekruist in 't midden als hun hoofd
 Voor my (hoe kon dit zyn geloofd?)
 Voor my, een' worm in 't stof der aarde,
 Voor my, de dood en kruisfing waarde,
 Voor my, een' mensch, vervuld van quaad,
 Die niet verdien dan vloek en snaad.

O Jezus, ware Man van pynen,
 Die de veragte mensch wilt schynen;
 Gy zyt hier al, wat ik moest zyn;
 Ik heb verdiend die schande en pyn.
 O Leven, dat 'k aan 't kruis zie sterven,
 Laat my, een' doden, tog verwerven
 Den geest, die my steeds leven doet,
 En voor de tweede dood behoed.
 Gy hebt uw handen uitgestoken,
 En deze hoop hierdoor besproken,
 Dat ik, schoon een verloren kind,
 Zal zyn omhelsd en weêr bemind.
 Gy wilde zelfs uw hart ontbloten
 Ten blyk, dat my daar wierd ontfloten
 Een vryplaats, als gy met ontzag
 Zult komen op den jongsten dag.
 Gy hebt, al hangend', 't hoofd gebogen
 Ten teken, dat gy zyt bewogen
 Met het gejammer van uw' knegt,
 Die voor uw voeten nederlegt.
 Uw dood deed 't zonnelyk verdwynen;
 In tweën ryten de gordynen;
 Het aardryk kreeg een fellen stoot;
 De steenrots kliefde by uw dood.
 Laat, Jezus, my alleen gebeuren,
 Dat myn rotsagtig hart mag scheuren,
 Dat werde in vleesch de steen verkeerd,
 En alle hardigheid verteerd.

O Dood, voor wie de dood moet beven,
 En die de doden doet herleven!
 Ruk myne ziel (uw magt is groot)
 Nu uit haar graf en uit haar dood.
 O Jezus! ó doorgloeiden Oven
 Van liefdevuur, en die van boven
 Uw licht en vlammen graag verspreid!
 Zie hier een hart daartoe bereid.
 Laat over my uw heilligt komen;
 Geef aan myne ogen milde stromen,
 Dat ik mag zien waaraan 't my schort,
 En zyn in tranen uitgestort.
 O Licht om zielen te verligten!
 O Vuur om brand in 't hart te stigten!
 Bestraal my, Waarheid, met uw licht,
 Doorgrief my, Liefde, met uw' schigt.
 Laat tog uw kruis my 't minnen léren,
 Laat my U 't gantsche hart toekéren,
 Opdat het enkel voor hem leeft,
 Die zig ter dood geleverd heeft.
 Uw dood geve aan myn ziel de kragten
 Om dood en wereld te veragten:
 En om de lufften van het vleesch
 Te kruiffen door uw' geest en vrees.
 Dat uwe handen, vastgebonden
 Aan 't hout, my houden van de zonden,
 Die ecne snode hand begaat,
 Als zy zig aan 't verboud'ne slaat,

Ag! dat uw vastgeklonken voeten
 My gene paden doen ontmoeten,
 Wier einde ten verderve loopt,
 Waarvan gene uitkomst word gehoopt:
 Laat uw doorboorde zyd' my léren,
 Dat niemand is een kind des Héren,
 Die, als hy zynen naasten ziet
 In nood, te kort in liefde schiet.
 O Jezus, die aan 't kruis verheven
 Uw dorst te kennen hebt gegeven!
 Dat my geen and're dorst bevang'
 Als dat ik na myn' God verlang'.
 Verdoof in my den dorst na zaken,
 Die hier de zinnen wat vermaken,
 Maar die met hare vreugde in schyn
 Het waar vergif der zielen zyn.
 O Mond! ó Deuf, waardoor getogen
 De vlammen zyn, uit 't hart gevlogen;
 Uit 't hart, dat niets dan liefde kweekt,
 En door zyn vuur ons hart ontfleekt!
 O Mond, die need'rig wilde smeken,
 Dat tog de Vader niet zou wreken
 De bitt're sinaad U aangedaan,
 Nog pynen van U uitgestaan!
 O Jezus! doe my dit navolgen,
 En nimmer zyn in 't minst verbolgen,
 Schoon iemand mynen naam bevlekt,
 Of my verdriet en pyn verwekt:

O Heer, die naakt, beroofd van kleden,
 Hebt een verlatenheid geleden,
 Als of op dien bedroefden dag
 Uw eigen Vader van U zag!
 Wil in den ftryd nooit van my wyken:
 'k Zou zonder U gewis bezwyken,
 'k Zou eeuwig zonder U vergaan:
 't Was met myn zaligheid gedaan.
 Wat hebt ge, ô Heiland! niet geleden
 Om my, uit louter leem gekneden,
 Om my, een' mensch, zo boos en flegt,
 Als 't ftof, dat op der aarde legt!
 Myn God, ik ben geheel verflagen,
 Ik kan de fchaamte niet verdragen,
 Dat ik uw liefde niet erken,
 En dat ik zo ondankbaar ben.
 Waarheen zal ik met myne zugten
 Van U en van uw liefde vlugten,
 Dan weder tot uw' liefdeschoot,
 Het eenigft middel in myn' nood!
 O Lam, naar 's Hemels welbehagen,
 Ten offer voor my opgedragen!
 Geef, Jezus, my myn vryheid weêr,
 Wees myn Verloffer en myn Heer.
 O Lam, door liefdevuur gebraden!
 O Liefde, met myn kruis beladen!
 Verftrek my thans op aard' tot fpy's,
 Hierna tot vreugd in 't Paradys.

E I N D E.

T A F E L.

VERZUGTINGEN DER GELOVIGEN OM DE KOMSTE DES ZALIGMAKERS	Pag. 3
HEILIGE BLYDSCHAP OM DE GEBOORTE DES ZA- LIGMAKERS	6
————— VERWONDERING OVER HET GEHEIM DER BESNYDENISSE VAN DEN ZALIGMAKER	10
————— DANKEBAARHEID OM DE OPENBARING DES ZALIGMAKERS AAN DE HEIDENEN	13
————— VERRUKKING OVER DE KRUISDOOD DES ZALIGMAKERS	17
————— VREUGDEGALM OVER DE VERRYZENISSE DES ZALIGMAKERS	22
————— ZIELVERHEFFING OVER DE HEMELVAART DES ZALIGMAKERS	27
————— SMEKING OM DE KOMSTE DES HEILIGEN GEESTS	32
————— BETRAGTING OVER DE INSTELLINGE VAN HET HOOGHEILIG SARRAMENT	36
————— AANDACHT OP DE GEBOORTE VAN DEN H. JOANNES DEN DOOPER	40
————— OPWEKKING OP DEN FEESTDAG VAN DE H. H. APOSTELEN PETRUS EN PAULUS	43
————— GEHEUGENIS AAN DE MARTELDOOD VAN DEN HEILIGEN DIAKEN LAURENTIUS	45
————— OPGETOGENHEID OVER DE OPNEMING TEN HEMEL VAN DE ALDERHEILIGSTE MAAGD EN MOEDRR GODS MARIA	49
————— GEZIGT DER GELUKZALIGHEID VAN AL- LE GODS HEILIGEN	53
TOEVLUCHT VAN EEN ZONDIGE ZIELE TOT JEZUS CHRISTUS DEN GEKRUISTEN	56

N. B.

*De Aucteur zal gene Exemplaren voor zyn werk erken-
nen, zo wel van deze GODVRUCHTIGE ZANGEN OP DE VOOR-
NAAMSTE FEESTEN, als van de TOEVLUCHTEN, dan de
gene, die gedrukt zyn by Theodorus Crajenschoot, en door
aenzelven eigenbandig ondertekend.*

J. Crajenschoot